

Produkt: Jordarter 1:250 000, Nordligaste Sverige

Förändringsförteckning

Här listas förändringar i produkten eller produktbeskrivningen.

Produktversion infördes först i samband med tillhandahållande enligt EU-kommissionens förordning om värdefulla dataset (Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2023/138 från 21 december 2022).

Ändringsförteckning

Dokumentversion	Produktversion	Fastställt datum	Förändring
1.0		2014-02-05	Ursprunglig version
2.0	1.0	2024-06-09	Tillhandahållande enligt EU-kommissionens förordning om värdefulla dataset. Nya öppna licensvillkor, distribution som bulknedladdning (GeoPackage) och direktåtkomst (OGC API – Features), symbolisering för ArcGIS Pro och QGIS. Förändringar i datastruktur kan förekomma.
2.1			Rättat värdeförråd

Kort information om produkten

Kartan Jordarter 1:250 000 nordligaste Sverige täcker nordligaste delen av Sverige och ger en mycket översiktlig bild av jordarternas fördelning och landformer. Kartan kan användas som ett mycket översiktligt planerings- och resurshushållningsunderlag för prospekteringsföretag, länsstyrelse, kommuner m.fl. intressenter. Kartbilden är generaliserad för presentation i skala 1:250 000 och minsta redovisade yta är ca 0,1 km².

Licens	CC0 1.0 universell
Koordinatsystem (lagring)	SWEREF99TM (EPSG:3006)

Tillhandahållande

Produkten tillhandahålls dels genom nedladdning av förpackerade filer (bulknedladdning), dels genom direktåtkomst via standardiserade API-er framtagna av Open Geospatial Consortium (OGC).

Bulknedladdning	
Format	OGC GeoPackage
URL	https://resource.sgu.se/data/oppnadata/jordarter250k/jordarter250k.zip

Direktåtkomst OGC API – Features	
Format	GeoJSON

URL <https://api.sgu.se/oppnadata/jordarter250k/ogc/features/v1>

Leveransens innehåll

Vid nedladdning av produkten som zip-fil ingår data, produktbeskrivning och symbolisering för ArcGIS Pro och QGIS.

Filer som medföljer leveransen

Filnamn	Filformat	Innehåll
jordarter250k.gpkg	OGC GeoPackage	blockighet (polygoner) grundlager (polygoner) landform (polygoner) linjer (linjer) punkter (punkter) tackningskarta (polygoner) underliggande_lager (polygoner) ytlager (polygoner)
jordarter250k.lyrx	ArcGIS Pro Layer definition file	Grupplager med symbolisering för användning i ArcGIS Pro
jordarter250k.qlr	QGIS Layer definition file	Grupplager med symbolisering för användning i QGIS
jordarter-250000-nordligaste-sverige-beskrivning.pdf	PDF	Produktbeskrivning
SGUJord.otf	OpenType font	Installeras för att få korrekt symbolredovisning

Tillkomsthistorik

Kartbilden grundas på sammanställning och digitalisering av äldre undersökningsmaterial (exempelvis fältkartor från tidigare undersökningar, tidigare flygbildstolkningar och NSG (Nämnden för statens gruvegendomar) kompletterat med flygbildstolkning med stöd av fältobservationer längs det glesa vägnätet. Inom fjällområdet har fältkontroller gjorts utifrån flyg och helikopterrekognosering.

Sammanställningen av kartan avslutades 2011, efter att ha pågått i ca 10 år. Projektledare har varit Robert Lagerbäck.

Underhåll

Insamling av ny information är avslutad. Uppdatering av kartan sker dock vid behov, t.ex. då betydande felaktigheter identifierats.

Datakvalitet

Underlag som använts för vattenmask och länsgräns är GSD översiktskarta.

Lägesnoggrannheten är ca 200 m. Betydligt större fel samt felklassningar kan dock förekomma.

Felaktiga avgränsningar, felklassningar och förbisedda geologiska objekt kan ge sämre kvalitet på data. Dessa fel, som till stor del beror på hur väl de olika objekten framträder i flygbild, är geografiskt ojämnt fördelade. Lägesfelen i avgränsningarna kan i enskilda fall uppgå till flera hundra meter. Det bör dock poängteras att geologiska gränser sällan är skarpa eller väldefinierade i terrängen. Ofta är det fråga om övergångszoner som kan vara hundratals meter breda. Exempel på felklassningar är att svallningspåverkad morän kodats som svallsediment och vice versa. Generellt är osäkerheten i klassningen större i dalgångar med finsediment än i högre liggande moränterräng.

Den geologiska informationen har lägesbestämts i förhållande till ett visst topografiskt underlag och får då samma lägesfel som detta. Dessa fel kan bli störande om den geologiska informationen presenteras tillsammans med annan geografisk information. Detta fel torde i de flesta fall understiga 50 m. I undantagsfall har lägesfel i det topografiska underlaget på upp till 100 m konstaterats.

Generalisering innebär att man medvetet ritar "fel" för att öka kartans läsbarhet i en viss skala. Exempel: flera små närliggande objekt kan ritas som ett objekt, en flikig gräns mellan två objekt ritas som en utjämnad linje. Lägesfelen pga. generalisering torde maximalt uppgå till ca 200 m.

Den geologiska informationen har lägesbestämts i förhållande till ett visst topografiskt underlag och får då samma lägesfel som detta. Dessa fel kan bli störande om den geologiska informationen presenteras tillsammans med annan geografisk information. Detta fel torde i de flesta fall understiga 50 m. I undantagsfall har lägesfel i det topografiska underlaget på upp till 100 m konstaterats.

Symbolisering

Grupplager: Jordarter 1:250 000 Nordligaste Sverige

Lagerstruktur	Kopplas till	Ritordning
Jordarter 1:250 000 Nordligaste Sverige		
Punktobjekt	Kopplas till punkter	8
Linjeobjekt	Kopplas till linjer	7
Vatten och strandlinje	Ritar vattenkonturer Kopplas till grundlager Urval: JG2 = 91	6
Blockighet i markytan	Kopplas till blockighet	5
Jordart, tunt eller osammanhängande lager	Kopplas till ytlager	4
Jordart, underliggande lager	Kopplas till underliggande_lager	3
Landform	Kopplas till landform	2
Jordart, grundlager	Kopplas till grundlager	1
Täckningsområde med information om karttyp	Kopplas till tackningskarta	

Ingående tabeller

Jordart, grundlager

Grundlagret ger en heltäckande bild av jordarternas utbredning i eller nära markytan. Lagret avser den jordartstyp som normalt kan förväntas på karteringsdjup, dvs. ca 0,5 m under markytan, och som bedöms ha en mäktighet väl överstigande 0,5 meter. Dessutom redovisas i detta lager områden där berggrunden går i dagen eller endast täcks av tunna eller osammanhängande jordlager.

Informationen täcker hela den undersökta ytan och är obligatorisk för datamängden.

Tabellnamn: grundlager

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
jg2	Kod för jordart		Jordart grundlager (jg2)
jg2_tx	Textbeskrivning för jordart		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Jordart, grundlager	
objectid	Unikt id		
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Jordart, tunt eller osammanhängande ytlager

På många ställen förekommer tunna eller osammanhängande ytliga jordlager med en sammansättning som avviker från jordarter, grundlager. Tunna eller osammanhängande ytlager av torv är särskilt vanliga, liksom ytlager av morän (eller oklassificerad jord) på berg. Ytlager avser sådana ytliga jordlager med en mäktighet mindre än ca 0,5 m eller osammanhängande ytliga jordlager med en bedömd medelmäktighet av ca 0,5-1 m. I denna produkt redovisas av generaliserings-skäl inte tunna eller osammanhängande ytlager av torv. Ytlager överlagras i förekommande fall jordarter, grundlager.

Tabellnamn: ytlager

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
jy1	Kod för jordart		Jordart ytlager (jy1)
jy1_tx	Textbeskrivning för jordart		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Jordart, tunt eller osammanhängande ytlager	
objectid	Unikt id		

geom_area	Geometrins area i kvadratmeter
geom_length	Geometrins längd i meter
geom	Geometri

Jordart, underliggande lager

Underliggande lager avser jordlager som underlagrar det jordlager som representeras i grundlagret. Sådana underliggande jordlager har kartlagts endast då de bedömts vara av stor praktisk betydelse, såsom t ex sand- och gruslager under lera och lera under sand- och gruslager. Kartläggningen är långt ifrån heltäckande och frånvaron av ett underliggande lager i data kan inte tas som intäkt för att ett sådant jordlager inte existerar. Det underliggande lagrets avgränsning bygger ofta på borrhningar och är mycket osäker. I denna produkt redovisas endast underliggande lager av isälvssediment. Underliggande lager är inte knutet till något visst djupintervall. Underliggande lager underlagrar i förekommande fall jordarter, grundlager.

Tabellnamn: underliggande_lager

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeförråd
jd3	Kod för jordart		Jordart underliggande lager (jd3)
jd3_tx	Textbeskrivning för jordart		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Jordart, underliggande lager	
objectid	Unikt id		
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Punktobjekt

Punktobjekt innehåller geologiska företeelser såsom mindre berghällar och landformer.

Tabellnamn: punkter

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeförråd
sp	Kod för punktobjekt		Punkter (sp)
sp_tx	Textbeskrivning för punktobjekt		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Punktobjekt	

objectid	Unikt id
geom	Geometri

Linjeobjekt

Linjeobjekt innehåller geologiska företeelser såsom landformer.

Tabellnamn: linjer

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
sl	Kod för linjeobjekt		Linjer (sl)
sl_tx	Textbeskrivning för linjeobjekt		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Linjeobjekt	
objectid	Unikt id		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Blockighet i markytan

Blockighet beskriver förekomsten av yttligt liggande block.

Tabellnamn: blockighet

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
bl	Kod för blockighet		Blockighet (bl)
bl_tx	Textbeskrivning för blockighet		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Blockighet i markytan Endast områden med förhöjd frekvens av ytliga block symboliseras.	
objectid	Unikt id		
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Landform

Landform redovisar vissa landformer, t.ex. moränbacklandskap och isälvsroderat område.

Tabellnamn: landform

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
lf	Kod för landform		Landform (lf)
lf_tx	Textbeskrivning för landform		
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
symbol	Kod för symbolisering	Kopplas mot lager: Landform	
objectid	Unikt id		
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Täckningsområde med information om karttyp

Innehåller täckningskarta indelad per karteringsområde. Täckningskartan visar produktens utsträckning och indelning vid leveranstillfället.

Tabellnamn: täckningskarta

Kolumnnamn	Beskrivning av innehåll	Kommentar	Värdeföråd
kartering	Områdesindelning i datakälla vid SGU		
karttyp	Klassificering baserad på insamlingsmetodik, presentationsskala och höjdunderlag		Karteringsmetod (karttyp)
insamling	Kortfattad beskrivning av insamlingsmetodik		
rek_skala	Rekommenderad presentationsskala		
und_hojd	Beskrivning av om höjddata använts		
avslut_ar	År då insamling av data avslutats		
rev_datum	Datum då revidering av insamlade data genomförts		
objectid	Unikt id		
geom_area	Geometrins area i kvadratmeter		
geom_length	Geometrins längd i meter		
geom	Geometri		

Ingående värdeföråd

Värdeföråd: Jordart grundlager (jg2)

jg2_tx	jg2
Berg	888
Blockmark	66
Flygsand	13

Flytjord eller skredjord	2372
Fyllning	200
Glaciär	9191
Isälvsediment	50
Lera--silt	86
Morän	100
Postglacial sand--grus	84
Rösberg	849
Sten--block	92
Talus (rasmassor)	81
Torv	75
Vatten	91
Älvsediment, sand	8809

Värdeförråd: Jordart ytlager (jy1)

jy1_tx	jy1
Isälvsediment	50
Lera--silt	86
Morän	100
Oklassad jordart	14
Svallsediment, grus--block	89

Värdeförråd: Jordart underliggande lager (jd3)

jd3_tx	jd3
Isälvsediment	50

Värdeförråd: Punkter (sp)

sp_tx	sp
Blocksänka	3583
Dyn	3713
Källa	3590
Pals	3790
Pingo	3791
Puljumorän	3779
Veikimorän	3769
Väl utbildade moränformer	3760

Värdeförråd: Linjer (sl)

sl_tx	sl
Drumlinisering	3225
Fornstrand	3331
Högsta kustlinjen	3336
Isälvsavlagring	3050
Isälvsränna, bredd <50 m	3357
Isälvsränna, bredd >50 m	3356
Krön på isälvsavlagring	3251
Moränrygg	3201
Moränrygg, bredd <30 m	3211
Moränrygg, bredd 30--125 m	3212
Postglacial förkastning	3370
Räfflad morän	3210
Skredväg	3341
Skredärr	3340
Skredärr i berg	3344
Övergiven fluvial fåra	3360

Värdeförråd: Blockighet (bl)

bl_tx	bl
Blockfattig till normalblockig yta	2933
Blockfattig yta	2947
Blockrik till storblockig yta	2941
Blockrik yta	2940
Ej bedömd förekomst av block	2949
Hög blockfrekvens på annan jordart än morän	2931
Normalblockig yta	2943

Värdeförråd: Landform (lf)

lf_tx	lf
Blocksänka	2000
Drumlin eller liknande	13201
Israndbildning	13100
Isälvsavlagring med ryggar och kullar	13170
Isälvsroderat område	50000
Moränbacklandskap, kullig morän	12000

Moränrygg	13200
Stenglaciär	10093
Strukturmark	10000

Värdeförråd: Karteringsmetod (karttyp)

karttyp_tx	karttyp
Flygbildstolkning samt fältkontroller huvudsakligen längs vägnätet, 1:250 000	6